

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์
ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุลนางรวตรี บัวพนัส.....
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้๒๓๓ หมู่ ๓ ตำบลจันเสน อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์.....
โทรศัพท์๐๘๕-๓๘๒๕๗๐๗... FacebookRatree_Buaphanat..... Line๐๘๕๓๘๒๕๗๐๗.....
เกิด พ.ศ. ๒๕๑๔ ปัจจุบันอายุ ๕๔ ปี
๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษามัธยมศึกษา.....
สถานบันการศึกษาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.).....
คณะ/สาขาวิชา-.....
๖. อาชีพปัจจุบัน
☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ.....
๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๗๑๓,๕๐๐..... บาท/ปี
๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ.๒๕๖๕.....
- ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)**
๑. สินค้าหลัก.....ข้าว.....
๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๑..... แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย
การปลูกข้าวโดยใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน๕..... ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ฐานที่ ๑ : เทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินหรือปุ๋ยสั่งตัด

ฐานที่ ๒ : การผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว ได้แก่ ปอเทืองและถั่วเขียว

ฐานที่ ๓ : การไถกลบตอซังข้าว การผลิตน้ำหมักชีวภาพ และการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง

ฐานที่ ๔ : โคก หนอง นา โมเดล และการทำเกษตรแบบผสมผสาน การปลูกพืชผัก ประมงและปศุสัตว์

ฐานที่ ๕ : การใช้ระบบน้ำจากพลังงานแสงอาทิตย์ (โซลาร์เซลล์)

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน๕..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๓..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑.๑ เทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินหรือปุ๋ยสั่งตัด

๔.๑.๒ การผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว ได้แก่ ปอเทืองและถั่วเขียว

๔.๑.๓ การไถกลบตอซังข้าว การผลิตน้ำหมักชีวภาพและการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๒.๑ โคก หนอง นา โมเดล และการทำเกษตรแบบผสมผสาน การปลูกพืชผัก ประมงและปศุสัตว์

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๓.๑ การใช้ระบบน้ำจากพลังงานแสงอาทิตย์ (โซลาร์เซลล์)

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตร “โคก หนอง นา โมเดล และการทำเกษตรแบบผสมผสาน การปลูกพืชผัก ประมงและปศุสัตว์”

จุดเริ่มต้น นางราตรี บัวพนัส เกษตรกรต้นแบบเจ้าของศูนย์เรียนรู้ฯ อำเภอตากลี เริ่มป่วยตั้งแต่ปี พ.ศ ๒๕๔๖ และอาการทรุดหนักในปี พ.ศ ๒๕๕๐ ได้ทำการรักษามาโดยตลอด เนื่องจากป่วยด้วยโรคร้ายมะเร็งเม็ดเลือดขาว และมีสารพิษตกค้างในเลือด จึงทำให้ร่างกายเกิดภาวะป่วยแบบรุนแรง เกิดภาวะเสี่ยงโรคร้าย ที่ไม่อาจรักษาให้หายได้ ซึ่งภาวะของเลือดมีภาวะเสี่ยงมะเร็งเม็ดเลือดขาวมากกว่าเม็ดเลือดแดง จนทำให้ร่างกายไม่สามารถทำงานหนักได้ และในที่สุดคุณหมอบอกว่ามีชีวิตอยู่ได้อีกไม่เกิน ๓-๖ เดือน หลังจากนั้นจึงหันหลังให้สารเคมีทุกชนิดและกลับมาดูแลรักษาตัวเองให้ดีที่สุด โดยเริ่มจากการปรับเปลี่ยนมาปลูกพืชผสมผสาน และมีความตั้งใจที่จะพัฒนาแปลงให้เป็นการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ ลด ละ เลิกสารเคมีลงไปเรื่อย ๆ

ในช่วงแรกทำแบบหักดิบโดยไม่ต้องการพึ่งเคมี เพื่อรักษาชีวิตของตนเอง จึงตั้งใจทำเกษตรอินทรีย์เพื่อครอบครัว และได้มีโอกาสได้เข้าร่วมอบรมโครงการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในโครงการเศรษฐกิจพอเพียง ปรับเปลี่ยนที่ดินบางส่วน โดยคำนึงถึงปัจจัยสำคัญที่สุดของการทำการเกษตรนั้น คือ ต้องมีแหล่งน้ำของตนเอง บางช่วงในฤดูแล้ง ต้องอาศัยแหล่งน้ำชลประทานสูบน้ำเข้าสระเพื่อนำมาใช้ในการเกษตร จึงมีแนวคิดขยายสระให้กว้างขึ้น โดยใช้งบประมาณของตัวเอง และวางแผนออกแบบพื้นที่เพาะปลูกพืชผสมผสาน ได้แก่ นาข้าว ไม้ผล พืชไร่ และพืชผัก ปลูกหมุนเวียนภายในสวน โดยได้หาแนวทางศึกษาหาความรู้จากผู้ที่มีการประสบความสำเร็จ เช่น ได้รับคำแนะนำจากเกษตรอำเภอตากลี อีกทั้งได้เข้าร่วมอบรมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอตากลี และศึกษาดูงานที่มูลนิธิชัยพัฒนา ตำบลหนองหม้อ อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์

ผลจากการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต ขว้ในทีวี อบรมศึกษาดูงานจากผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการทำเกษตรผสมผสานแล้วนำมาปรับใช้ในส่วนของตนเอง และคำแนะนำจากหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จนประสบความสำเร็จ นางราตรี บัวพนัส จึงได้ขยายผลสู่ชุมชน และเกษตรกรรายอื่นๆ ในพื้นที่ โดยการนำหลักสูตร “โคก หนอง นา โมเดล และการทำเกษตรแบบผสมผสาน การปลูกพืชผัก ประมงและปศุสัตว์” มาเป็นหลักสูตรการเรียนรู้ของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอตากลี ซึ่งจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำเกษตรแบบผสมผสาน การจัดสรรพื้นที่ในการทำการเกษตร ขุดสระเพื่อทำธนาคารน้ำใต้ดิน ปรับพื้นที่เป็นโคก หนอง ทำร่องสวนให้กักเก็บน้ำได้มากขึ้น การเลี้ยงปลากินพืช มีโรงเรือนเล้าเป็ด เล้าไก่ ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชเศรษฐกิจบริเวณรอบสระที่ขุด และทำแปลงปลูกผัก จัดทำเป็นฐานเรียนรู้ให้เกษตรกรและผู้สนใจได้เข้ามาเรียนรู้ ศึกษาดูงาน นอกจากนี้ นางราตรี บัวพนัส ยังเป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานต่างๆ ได้นำความรู้และประสบการณ์ที่มี แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ ศพก. เครือข่าย ทั้งในพื้นที่ ระดับอำเภอ และระดับจังหวัดอีกด้วย

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

๑. การเตรียมข้อมูลและการมีส่วนร่วมระดับพื้นที่ รวบรวมข้อมูลจากพื้นที่ เช่น ปัญหา ความต้องการของเกษตรกร ศพก.เครือข่าย ข้อมูลเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของชุมชน จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มเกษตรกร คัดเลือกประเด็นสำคัญ ที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และยุทธศาสตร์จังหวัด เพื่อใช้ในการเสนอจัดทำแผน

๒. การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (ประชุม ศพก.) และระดับอำเภอ มีการเข้าร่วมประชุมอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำเสนอข้อมูลและร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมชลประทาน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายอื่น ๆ

๓. การจัดทำร่างแผนบูรณาการ เสนอแนวทาง/เสนอความต้องการจัดสรรงบประมาณโครงการ เช่น เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรอาจเสนอแผนพัฒนาศักยภาพเกษตรกร การส่งเสริมอาชีพ การใช้เทคโนโลยี กำหนดเป้าหมาย ระยะเวลา งบประมาณ และตัวชี้วัด ให้ชัดเจนและสามารถประเมินผลได้

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

๑. การเตรียมแผนและกำหนดกรอบแผน โดยสำนักงานเกษตรอำเภอตากาลีประชุมพิจารณาแนวนโยบายจากกรมส่งเสริมการเกษตรและระดับจังหวัด กำหนดแนวทาง เป้าหมาย และกิจกรรมที่จะดำเนินงานตามศักยภาพของ ศพก.

๒. สำนักงานเกษตรอำเภอร่วมกับเกษตรกรต้นแบบวิเคราะห์ถึงศักยภาพของตัวเกษตรกรต้นแบบและหลักสูตรการเรียนรู้ที่มีใน ศพก. เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการ และวางแผนการจัดอบรมในแต่ละปีงบประมาณ

ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผน

๑. เกษตรกรต้นแบบและเครือข่าย ศพก.ในพื้นที่

๒. เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอตากาลี

๓. เกษตรกรในพื้นที่

๔. สภาเกษตรกร

๕. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอตากาลี

๖. สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์

๗. สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

ในช่วงแรกของการทำการเกษตร เป็นการทำเชิงเดี่ยว ฟังคำแนะนำโฆษณาจากร้านค้าปุ๋ยและสารเคมี เน้นซื้อปุ๋ยเคมีและสารเคมี โดยไม่คำนึงถึงต้นทุนที่ต้องจ่ายไป เพื่อหวังจะทำให้ข้าวเติบโตเท่านั้น และไม่ให้

ความสำคัญกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อมระบบนิเวศน์ในแปลงนา มีการใช้สารเคมีกันอย่างแพร่หลายและติดต่อกันเป็นเวลาหลายปี จนตนเองเริ่มป่วยตั้งแต่ปี พ.ศ ๒๕๔๖ และอาการทรุดหนักในปี พ.ศ ๒๕๕๐ เนื่องจากป่วยด้วยโรคร้ายมะเร็งเม็ดเลือดขาว หลังจากนั้นจึงหันหลังให้สารเคมีทุกชนิดและกลับมาดูแลรักษาตัวเองให้ดีที่สุด และเริ่มทำการเกษตรแบบผสมผสาน ลด ละ เลิกใช้สารเคมี ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อนำมาปรับใช้ในการทำการเกษตร มีการปรับปรุงดิน ทำน้ำหมักชีวภาพและสารไล่แมลงใช้เอง ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง เรียนรู้วิธีการผลิตขยายชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคและศัตรูพืช ตลอดจนการตรวจวิเคราะห์ดิน

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ และต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ทำให้เกิดความคิดที่จะผลิตพืชปลอดภัย และนำไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ สามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิตได้

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

ดิน - มีการนำเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินมาใช้ในการทำการเกษตร มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีเพื่อเป็นการปรับปรุงบำรุงดิน หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวแล้ว มีการหว่านปอเทือง เพื่อไถกลบในช่วงออกดอก เพิ่มธาตุไนโตรเจนให้แก่ดิน งดการเผาตอซังข้าวและฟางข้าวเพื่อรักษาปริมาณธาตุอาหารในดิน และลดมลพิษทางดิน และปลูกถั่วเขียวในช่วงฤดูแล้ง

น้ำ - มีการขุดสระไว้ในไร่นา เพื่อทำธนาคารน้ำใต้ดิน ปรับพื้นที่เป็นโคก หนอง นา และปรับปรุงร่องสวนให้กักเก็บน้ำได้มากขึ้น ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชใช้น้ำน้อยแทนการทำการนาปรัง เนื่องจากข้าวเป็นพืชที่มีการใช้น้ำในปริมาณมาก มีการจัดทำปฏิทินการเพาะปลูกพืช เพื่อให้สอดคล้องกับปริมาณการใช้น้ำ มีการใช้ระบบน้ำหยดและระบบสปริงเกอร์ กับไม้ผลไม้ยืนต้น และพืชผัก และใช้พลังงานแสงอาทิตย์ดูดน้ำจากสระเข้าท่อส่งน้ำในแปลงปลูกพืช เพื่อประหยัดพลังงานในการทำกิจกรรมในสวน

อากาศ - สภาพอากาศร้อน ทำให้การบำรุงพืชโดยการฉีดพ่นไม่ประสบผลสำเร็จ จึงมีการนำน้ำหมักชีวภาพที่ผลิตขึ้นเองมาใช้บำรุงพืชทางดิน

การลดต้นทุนการผลิต

- การทำการเกษตรแบบแม่นยำ มีการนำเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยสั่งตัดมาใช้ในการผลิตข้าว เพื่อลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยโดยไม่จำเป็น และการใช้ชุดตรวจวัดดินแบบพกพา ทำให้ทราบว่าควรปรับปรุงดินอย่างไรให้มีคุณภาพเหมาะสมกับพืชที่ต้องการเพาะปลูกช่วยให้พืชเติบโตได้อย่างรวดเร็ว และแข็งแรง

- การใช้โดรนเพื่อการเกษตร ใช้ในการพ่นสารเคมี ปุ๋ย การหว่านเมล็ด เพื่อลดแรงงาน ลดระยะเวลา และเพื่อความแม่นยำมากขึ้น

- มีการขุดสระ เพื่อทำธนาคารน้ำใต้ดิน ปรับพื้นที่เป็นโคก หนอง นา และปรับปรุงร่องสวนให้กักเก็บน้ำได้มากขึ้น มีการใช้ระบบน้ำหยดและระบบสปริงเกอร์ กับไม้ผลไม้ยืนต้น และพืชผัก และใช้พลังงานแสงอาทิตย์ดูดน้ำจากสระเข้าท่อส่งน้ำในแปลงปลูกพืช

- มีการทำการตลาดออนไลน์ เกษตรกรต้นแบบมีการขายสินค้าทางการเกษตรผ่านทางโซเชียล เพื่อทำการตลาด และขายผลผลิตถึงผู้บริโภคโดยตรงไม่ผ่านทางพ่อค้าคนกลาง

- การใช้แอปพลิเคชันเกษตรกรดิจิทัล เช่น การเรียนรู้การทำการเกษตรแบบใหม่ผ่านทางสมาร์ทโฟน การติดตามสภาพภูมิอากาศ การพยากรณ์อากาศเพื่อวางแผนการผลิต

การลดการระบาดของศัตรูพืช

- มีการปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อลดการสะสมของศัตรูพืชในดิน รักษาความสะอาดในแปลงและตัดเผาซากพืชที่เป็นโรค มีการปรับระยะปลูกให้เหมาะสม ลดการแพร่กระจายของโรค

- มีการเฝ้าระวังและตรวจสอบ มีการสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ สำรวจโรคและแมลงตั้งแต่ระยะแรก

- มีการใช้ชีววิธี (Biological control) ปลปล่อยศัตรูธรรมชาติของแมลงศัตรูพืช เช่น แตนเบียน ตัวง่า ใช้เชื้อจุลินทรีย์ควบคุมศัตรูพืช เชื้อบีที

- มีการใช้สารสกัดจากธรรมชาติ เช่น การทำน้ำหมักจากปลา บอระเพ็ด และมูลค้างคาว สารสกัดจากสะเดา น้ำส้มควันไม้

- มีการใช้สารเคมีอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย โดยใช้เมื่อจำเป็น และเลือกชนิดที่มีความปลอดภัยสูง ปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัด เช่น อัตราส่วน ช่วงเวลา และวิธีใช้

- มีการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน ใช้หลายวิธีร่วมกันอย่างเหมาะสม เพื่อลดการพึ่งพาสารเคมี

การเพิ่มผลผลิต - มีการใช้น้ำหมัก (ผลิตขึ้นเองจากปลา มูลค้างคาว และบอระเพ็ด) จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง น้ำส้มควันไม้ สารสกัดสะเดา ฮอร์โมนไข่ ฮอร์โมนนม และชีวภัณฑ์

การเพิ่มมูลค่าผลผลิต - มีการแปรรูปสินค้า ได้แก่ การทำไข่เค็ม ขนมข้าวแต๋น ก๋วยเตี๋ยว ก๋วยเตี๋ยวบะเต็ง ปลาร้า ปลาสาม ข้าวแต๋น ฯลฯ และจำหน่ายในรูปแบบน้ำสมุนไพร เช่น น้ำกระเจียว, น้ำใบเตย ฯลฯ

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

หลังฤดูการผลิตข้าวนาปี จะมีการหว่านเมล็ดปอเทืองเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน แต่จะใช้วิธีการหว่านโดยจะหว่านเมล็ดปอเทืองก่อนจะเกี่ยวข้าว และอาศัยให้รถเกี่ยวข้าวย่ำเมล็ดปอเทืองให้จมลงในดิน เมื่อปอเทืองอยู่ระยะออกดอก จะไถกลบ

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน - มีการตรวจวิเคราะห์ดิน โดยใช้ชุดตรวจวิเคราะห์ดินของสถานีพัฒนาที่ดิน เนื่องจากเกษตรกรต้นแบบเป็นหมอดินอาสาประจำตำบล โดยจะมีการตรวจทุกปี เพื่อตรวจสอบธาตุอาหารคงค้างในดิน

การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืช - มีการผลิตพืชสลับกัน ๑ รอบปีการผลิต โดยเมื่อถึงฤดูนาปี จะมีการผลิตข้าวปลอดภัย หลังเก็บเกี่ยวจะหว่านปอเทืองเป็นปุ๋ยพืชสด และเมื่อไถกลบปอเทืองแล้ว จะมีการปลูกถั่วเขียวในฤดูแล้ง

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)ข้าว.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๓.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๒)ไม่ผล ไม่ยืนต้น.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๕.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๓)ผักสวนครัว.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๔.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑)ปลาตะกุง.....จำนวน.....๒,๐๐๐.....(หน่วย ตัว.....)

- ๒.๒)ปลาสร้อย.....จำนวน.....๑,๐๐๐.....(หน่วย.....ตัว.....)
- ๒.๓)ปลาทับทิม.....จำนวน.....๑,๐๐๐.....(หน่วย.....ตัว.....)
- ๒.๔)ปลาตะเพียน.....จำนวน.....๕,๐๐๐.....(หน่วย.....ตัว.....)
- ๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย
- ๓.๑)ไก่ไข่.....จำนวน.....๘๐.....(ตัว)
- ๓.๒)เป็ดไข่.....จำนวน.....๕๐.....(ตัว)
- ๓.๓)จำนวน.....(ตัว)
- ๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย
- ๔.๑)จำนวน.....(หน่วย.....)
- ๔.๒)จำนวน.....(หน่วย.....)
- ๔.๓)จำนวน.....(หน่วย.....)
- ๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)
- ๑) สินค้า.....ข้าว.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้
๑.๑)ค่าเมล็ดพันธุ์.....	เป็นเงิน.....๒๕๐.....บาท/ไร่
๑.๒)ค่าไถ.....	เป็นเงิน.....๓๘๐.....บาท/ไร่
๑.๓)ค่ายาคุมหญ้า.....	เป็นเงิน.....๕๐.....บาท/ไร่
๑.๔)ค่าน้ำมัน.....	เป็นเงิน.....๔๖๐.....บาท/ไร่
๑.๕)ค่าชีวภัณฑ์ไตรโคเดอร์มา.....	เป็นเงิน.....๑๘๐.....บาท/ไร่
๑.๖)ค่าสมุนไพรกำจัดแมลง.....	เป็นเงิน.....๓๐๐.....บาท/ไร่
๑.๗)ค่าน้ำหมักหน่อกล้วย.....	เป็นเงิน.....๖๐.....บาท/ไร่
๑.๘)ค่าฮอร์โมน.....	เป็นเงิน.....๒๑๐.....บาท/ไร่
๑.๙)ค่าน้ำมันเครื่องสูบน้ำ/เครื่องพ่นยา.....	เป็นเงิน.....๙๕๐.....บาท/ไร่
๑.๑๐)ค่าเก็บเกี่ยว.....	เป็นเงิน.....๔๕๐.....บาท/ไร่
๑.๑๑)ค่ารถบรรทุกข้าว.....	เป็นเงิน.....๑๐๐.....บาท/ไร่
๑.๑๒)ค่าเช่านา.....	เป็นเงิน.....๑,๐๐๐.....บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต	๔,๓๘๐.....บาท/ไร่
รายได้	๙,๙๐๐.....บาท/ไร่
- ๒.๓ รายได้ของเกษตรกรรูปแบบ มีดังนี้
- ๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)
- ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ผักสวนครัว.....
- เฉลี่ยรายได้วันละ.....๕๓๔.....บาท/วัน
- ๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)
- ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ไข่เป็ด, ไข่ไก่, ไข่เค็ม.....
- เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....๓๐๐.....บาท/สัปดาห์
- ๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)
- ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ปลา, มะขามเทศ.....
- เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....๕,๕๓๓.....บาท/เดือน
- ๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)
- ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ข้าว.....

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๕๐๗,๓๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

ตนเอง - มีสุขภาพที่ดีขึ้น รายได้เพิ่มขึ้น

เกษตรกรรายอื่น - มีรายได้เสริม และลดรายจ่ายในครัวเรือน

ชุมชน - ชุมชนเข้มแข็งมากขึ้น มีตลาดเกษตรกรให้ชุมชน เนื่องจากเกษตรกรต้นแบบให้ความสำคัญกับการทำการเกษตรปลอดภัยมากขึ้น และเยาวชนรุ่นใหม่ในชุมชน ได้ความรู้ในการทำการเกษตรมากขึ้น

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

- การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมีเกินความจำเป็น ป้องกันการปนเปื้อนในแหล่งน้ำและดิน รักษาสมดุลของจุลินทรีย์ในดิน

- การปลูกพืชหมุนเวียน ป้องกันการสูญเสียธาตุอาหารในดิน เพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ลดการสะสมของศัตรูพืช โรค แมลง และการใช้สารเคมี

- การใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช ลดการใช้สารเคมีสังเคราะห์ ปลอดภัยต่อเกษตรกร รักษาความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่แปลง

- การจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร (เช่น การทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ) ลดปริมาณขยะและการเผาในพื้นที่เกษตร เปลี่ยนของเสียเป็นทรัพยากร เช่น ปุ๋ยอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมี

ผลดีต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

- ลดปัญหาฝุ่นควันจากการเผาเศษพืช ซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดมลพิษทางอากาศ ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

- สร้างต้นแบบฟาร์มที่ยั่งยืนให้ชุมชน และเป็นแปลงต้นแบบในการปรับใช้เทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงให้คนในชุมชนปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรให้ทันสมัยยิ่งขึ้น

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

ด้านดิน - วิเคราะห์ดินก่อนปลูก ช่วยให้การใช้ปุ๋ยตรงตามความต้องการของพืช ลดการสะสมของธาตุอาหารที่เกินความจำเป็น การปลูกพืชคลุมดิน/พืชหมุนเวียน ป้องกันการชะล้างหน้าดิน และเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน การใช้ปุ๋ยอินทรีย์จากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น เศษฟางคลุมดิน ชีววัฏ ทำให้ดินร่วนซุย ไม่ทำลายโครงสร้างดิน

ด้านน้ำ - มีการขุดสระไว้ในไร่นา เพื่อทำธนาคารน้ำใต้ดิน ปรับพื้นที่เป็นโคก หนอง นา และปรับปรุงร่องสวนให้กักเก็บน้ำได้มากขึ้น เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ยามแล้ง

ด้านการลดการใช้สารเคมี ใช้ชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา บีบเบอร์เรีย ไม่เผาตอซัง แต่ย่อยสลายด้วยจุลินทรีย์หรือการไถกลบ ทำให้เพิ่มจุลินทรีย์มีประโยชน์ในดิน

ด้านการลดของเสียและการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ เศษพืช เศษฟาง เศษผลผลิต นำมาทำปุ๋ยหมัก หรือน้ำหมักชีวภาพใช้ในแปลง ลดค่าใช้จ่าย ไม่ใช้ให้เกิดมลพิษทางอากาศ ทำให้ระบบนิเวศดีขึ้น

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

นางราตรี บัวพนัส เกษตรกรต้นแบบเจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอตากลี มีความรู้ทางด้านการเกษตรปลอดภัย การทำไร่นาสวนผสม จากการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต ชาวในทีวี อบรมศึกษาดูงานจากผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการทำเกษตรผสมผสานแล้วนำมาปรับใช้ใน

สวนของตนเอง และคำแนะนำจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จนประสบความสำเร็จ ทำให้สามารถถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรในพื้นที่ได้ นอกจากนี้เกษตรกรในพื้นที่ยังสามารถนำความรู้และองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้จนสามารถขยายผลไปสู่ชุมชนอื่นๆ ในอำเภอตากลี และยังมีการสร้างเครือข่ายไปสู่เกษตรกรชุมชนอื่นๆ นอกพื้นที่ จังหวัดนครสวรรค์อีกด้วย

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

นางราตรี บัวพนัส เกษตรกรต้นแบบเจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอตากลี พื้นที่ไร่นาสวนผสมทั้งหมด ๑๓ ไร่ เป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ หรือแหล่งเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ประจำตำบลจันเสน ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้ามาเรียนรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ ที่เคยลองผิดลองถูกจนประสบความสำเร็จได้

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอตากลี ของนางราตรี บัวพนัส เป็นศูนย์กลางการให้คำปรึกษาด้านการปลูกพืช เช่น การวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ย การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี ตรวจเยี่ยมแปลงเกษตรกร เมื่อเกษตรกรประสบปัญหาจากโรคพืช หรือศัตรูพืช ร่วมมือกับสำนักงานเกษตรอำเภอตากลี ในการลงพื้นที่แก้ปัญหาและให้คำปรึกษา หากปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ จะทำการประสานกับหน่วยงานต้นสังกัดที่สามารถช่วยเหลือกับเกษตรกรได้โดยตรง เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วทั้ง

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอตาคลี ของนางราตรี บัวพันธ์ เป็นศูนย์กลางการให้ข้อมูลข่าวสารด้านวิชาการเกษตรและเป็นแหล่งรวบรวมป้ายความรู้ทางการเกษตร ไม่ว่าจะเป็นความรู้ทางด้านประมง ปศุสัตว์ การทำบัญชี อีกทั้งยังเป็นสถานที่ที่บรรดทวิเคราะห์ดินให้กับเกษตรกรในชุมชน

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอตาคลี ของนางราตรี บัวพันธ์ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ที่สามารถขยายผลองค์ความรู้ไปสู่เกษตรกรรายอื่นได้ ทั้งผ่านการอบรม การเรียนรู้แบบลงมือทำ และการเผยแพร่ข้อมูลผ่านช่องทางออนไลน์ ส่งผลให้เกษตรกรในพื้นที่ที่มีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้น สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการผลิต ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตและรายได้

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ เกษตรกรต้นแบบมีการสนับสนุนร่วมกับชุมชน ทำให้คนในชุมชนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา มีการร่วมกันวิเคราะห์ถึงปัญหาทางด้านการเกษตรในพื้นที่ มีการทำแปลงสาธิตเพื่อทดลอง และสาธิตให้กับเกษตรกรหรือหน่วยงานต่างๆสามารถเรียนรู้ได้จากของจริง มีการจัดเวทีเรียนรู้ การฝึกอบรม หรือถ่ายทอดเทคโนโลยีร่วมกับหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เชิญวิทยากรหรือเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จจากที่อื่นมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับชุมชน

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

ในฐานะประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอ ตาคี มีบทบาท ดังนี้

๑. เป็นผู้จัดการและบริหารศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยมีการวางแผน กำกับ ดูแลกิจกรรมภายในศูนย์ เช่น การฝึกอบรม การถ่ายทอดองค์ความรู้ การจัดทำแปลงเรียนรู้ ประสานงาน กับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชน

๒. เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ ถ่ายทอดความรู้ทางด้านการเกษตร สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ บริบทของเกษตรกรในพื้นที่ เช่น การฝึกอบรม การสาธิตในแปลง

๓. เป็นผู้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชน สนับสนุนให้เกษตรกรในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของ ศูนย์ สร้างเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบ และศพก.เครือข่าย

๔. เป็นผู้ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง ผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยนแนวทางการผลิตจากเดิมไปสู่ระบบ การเกษตรที่ยั่งยืน เป็นแกนนำในการรับเทคโนโลยีใหม่ๆ และนำมาปรับใช้ในพื้นที่

๕. เป็นผู้เชื่อมโยงระหว่างศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรกับศูนย์เครือข่ายอื่นๆ

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

๑. ภูมิใจที่ศพก. ได้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนอย่างแท้จริง ซึ่งปัจจุบันศพก.ของอำเภอ ได้กลายเป็นศูนย์ เรียนรู้กลางทางการเกษตรของชุมชนที่เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา หรือหน่วยงานอื่นๆ สามารถเข้ามาศึกษา ทดลอง และแลกเปลี่ยนความรู้ทางการเกษตร เป็นการยกระดับภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เชื่อมโยงกับวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีสมัยใหม่

๒. ภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้เกษตรกรที่มีความโดดเด่นทางด้านการเกษตร ได้พัฒนาตนเอง เป็นเกษตรกรต้นแบบเครือข่ายศพก.

๓. ภูมิใจในการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายภาครัฐ ซึ่งศพก.เป็นกลไกหนึ่งในการนำนโยบาย ส่งเสริมการเกษตรจากภาครัฐไปสู่เกษตรกรในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมและเห็นผลได้จริง

๔. ภูมิใจที่เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ทำให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่ม และสามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนและครอบครัว

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

- ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอตากี

- หมอдинอาสาประจำหมู่บ้าน และหมอдинประจำตำบล เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับเพื่อนบ้าน และ

แนะนำการปลูกปอเทืองและถั่วเขียวหลังนา การทำปุ๋ยหมัก ทำน้ำหมักชีวภาพใช้เอง หรือต่อยอด และมีกลุ่มเครือข่าย ของการทำปุ๋ยชีวภาพใช้เอง

- Smart Farmer ต้นแบบ ปี 2561 - 2564

- ประธานศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนบ้านดงมัน

- วิทยากรแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

- มีการแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ด้านการเกษตรต่างๆ ให้กับเกษตรกรท่านอื่น หรือเป็นวิทยากร เป็นเกษตรกรต้นแบบโดยไม่หวังผลตอบแทน
- สละพื้นที่ส่วนตัว หรืออุทิศเวลาช่วยงานศูนย์เรียนรู้เพื่อประโยชน์แก่ชุมชน
- ช่วยเหลือในยามวิกฤติ เช่น แบ่งปัน/ช่วยเหลือเกี่ยวกับผลผลิตทางการเกษตรที่มีอยู่ในสวนให้กับเกษตรกรที่ประสบปัญหาทางด้านภัยพิบัติ
- ลดการใช้สารเคมีอันตราย เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของคนในชุมชน
- สนับสนุนผลผลิตทางการเกษตรและแรงงานช่วยเหลือหมู่บ้าน ยามที่หมู่บ้านมีงานวัด งานบุญ
- การให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยในชุมชน
- การให้เป็นแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ให้คนในชุมชนและผู้สนใจได้ศึกษาเรียนรู้

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“พออยู่ พอกิน พอใช้ พอร่มเย็น”

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑. นางราตรี บัวพันธ์	เกษตรกรต้นแบบ
๒. นางวิภาดา ขวลิตพงษ์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๓. นายนิกุล ชุสมัย	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๔. นางสาวนันธิชา แจ่มแจ้ง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๕. นางสาวชนากานต์ สิทธิกุล	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๑. การกำหนดเป้าหมายและประเด็นการถอดบทเรียน โดยการกำหนดหัวข้อที่ต้องการถอดบทเรียน เช่น การใช้เทคโนโลยีการผลิต, การถ่ายทอดความรู้, ผลลัพธ์ที่เกิดกับเกษตรกร, การมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นต้น และพิจารณาช่วงเวลา เหตุการณ์ หรือกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริงในการดำเนินงาน

๒. การเก็บข้อมูล โดยใช้เครื่องมือหลากหลายในการเก็บข้อมูล เช่น การสัมภาษณ์ การสนทนา การสังเกต การทบทวนเอกสาร รายงานกิจกรรม หรือภาพถ่ายประกอบ

๓ การวิเคราะห์ข้อมูล จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการดำเนินงาน ใช้ลำดับเหตุการณ์ในการสรุปลำดับเหตุการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงช่วงเวลา

๔. การสรุปบทเรียนการดำเนินงานว่า “อะไรคือความสำเร็จ” และ “อะไรที่ควรปรับปรุง”

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ปัญหาและอุปสรรค

๑. เกษตรกรต้นแบบ ติดภารกิจค่อนข้างเยอะ เนื่องจากมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ด้วย จึงทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมถอดบทเรียนได้อย่างเต็มที่

๒. ขาดทักษะในการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทำให้การเก็บข้อมูลบางส่วนไม่ครบถ้วน
ข้อเสนอแนะ

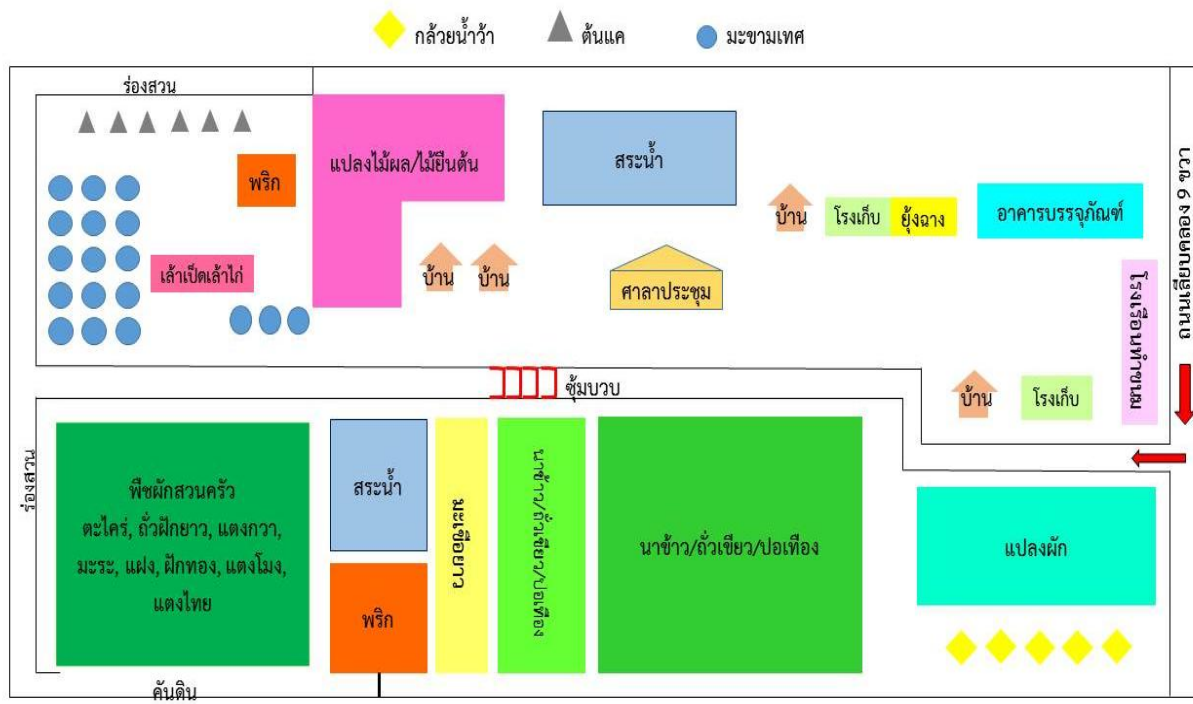
๑. จัดกิจกรรมสื่อสารให้เกษตรกรเข้าใจความสำคัญของการถอดบทเรียน

๒. เลือกช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม

๓. สร้างระบบจัดเก็บข้อมูลและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

ภาคผนวก

ที่ตั้ง ศพก. และแผนผัง

[illegible]